

**PESEM IN
SLOVENSKA
BESEDA STA
SEGLI DO
SRCA
str. 2**

**BLAJŽENA
DŪŠA STE,
MARGIT
"NĒNI"
str. 5**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŹARSKEM

Monošter, 11. marca 1999 ☼ Leto IX, št. 5

Kulturno-turistična pot med Rabo in Muro

V okviru programa PHARE-CREDO/Čezmejno sodelovanje med Slovenijo in Madžarsko poteka projekt Sodelovanje med Rabo in Muro, ki ga je zasnovalo in izvaja Podjetje za promocijo kulture Franc-Franc iz Murske Sobotice. Njegov nosilec je občina Šalovci, partner na naši strani pa Zveza Slovencev na Madžarskem. Izvajanje projekta - ki bo trajal 18 mesecev - se je začelo junija 1998. Njegov končni cilj je oblikovanje zasnove sodobne kulturno-turistične poti med Rabo in Muro.

Izvajanje projekta poteka v več fazah, ker so prve tri faze za nami, so se izvajalci odločili, da bodo z rezultati seznanili tudi ljudi "na terenu" (župane, predsednike kulturnih in turističnih društev) in medije. Zato so organizirali okrogli mizi v Šalovcih (26. febr.) in v Monoštru (5. marca).

Rezultat prve faze projekta je študija o kulturno-zgodovinski povezanosti Porabja in Prekmurja, ki jo je na podlagi strokovne literature in gradiva pripravila profesorica Erika Kranjec.

V drugi in tretji fazi je potekalo anketiranje na terenu v desetih občinah na Goričkem ter sedmih krajih v Porabju. S pomočjo dveh vprašalnikov so izvajalci ugotavljali, na katerih področjih obstajajo že povezave med goriškimi občinami in Porabjem, oz. kakšen je kulturno-turistični položaj obeh obmejnih pokrajin.

Po analizi anket se lahko ugotovi, da s Porabjem največ sodeluje občina Gornji Petrovci, sledijo občina Puconci, Moravske Toplice in Šalovci. Največ občin se povezuje s pokrajino ob

Rabi na športnem področju, sledi politično in kulturno področje. Najslabše so goriške občine povezane s Porabjem na medijskem in gospodarskem področju, kjer komajda lahko govorimo o povezovanju. Analizo anket je pripravila profesorica Darja Pojbič.

Tudi porabski vprašalniki kažejo, da je najbolj zadovoljivo povezovanje na kulturnem področju. Istočasno pa v nobenem porabskem kraju ne deluje turistično društvo. Porabje sicer ima nekaj prenočitvenih zmogljivosti za turiste, toda večina le-teh je v

rokah Madžarov, ki so se hitreje znašli kot Slovenci v Porabju, oz. imeli več kapacitela.

Na Gornjem Seniku v bivšem župnišču deluje Gostišče Nagy, ki lahko sprejme istočasno 15-20 ljudi v dvo- in triposteljnih sobah. Na podstrešju so tudi ležišča za ti. turiste z nahrbtnikom. V Števanovcih je v občinski lasti mladinsko letovišče (bivši pionirski tabor), ki ima 80 ležišč. Tudi s pomočjo Phare-programa se pripravljajo na obnove objekta. Kot najnovejša pridobitev je v Monoštru Slovenski kulturno-informativ-

ni center s prenočitvenimi zmogljivostmi (50 ljudi) in gostinskimi storitvami.

Po rezultatih anket, ki smo jih izpolnili s pomočjo porabskih županov, lahko ugotovimo, da je direktnega povezovanja med kraji v Porabju in občinami na Goričkem premalo, sodelovanje - bodisi na kulturnem bodisi gospodarskem področju - največkrat poteka na pobudo in s posredovanjem dveh osrednjih slovenskih organizacij, Zveze Slovencev in Državne slovenske samouprave. Ti dve organizaciji sta namreč podpisali z obmejnimi občinami Sporazum o sodelovanju.

Udeleženci okroglih miz so ugotavljali, da je ovira uspešnejšega povezovanja tudi pomanjkanje infrastrukture. Recimo mejni prehod G. Senik-Martince ni usposobljen za avtobuse, torej ni mogoče ponujati dveh regij ob meji v skupni turistični ponudbi, pri Verici pa sploh ni mejnega prehoda. Kot negativne dejavnike pri sodelovanju so omenili tudi pomanjkanje finančnih sredstev ter intelektualne infrastrukture.

M. Sukič

Slovensko društvo v Budimpešti je praznovalo

PESEM IN SLOVENSKA BESEDA STA SEGLI DO SRCA

Za kulturni program poskrbelo Društvo upokojencev iz Murske Sobotice

Letošnjega 20. februarja je bil za Slovence, ki živijo v Budimpešti, praznik. Počastili so slovenski dan kulture, se pogovarjali o delu in načrtih ter dan končali z družabnim srečanjem.

murske narodne pesmi. Na odobravanje navzočih pa je naletela tudi partizanska pesem. Neutrudni predsednik Društva upokojencev Murska Sobotica Jože Vild je recitiral in govoril o pomenu Franceta

bilo tudi domačo pesem, ki so jo nekoč peli fantje v Ritkarovih in kot v odmev so jim takrat s petjem odgovarjali fantje iz slovenske strani meje. To je bil čas spominov in zadovoljstva, ki seže do srca. Predsednica Slovenskega društva v Budimpešti Irena Pavlič je med uradnim pogovorom, ki je bil pred kulturnim programom, poudarila, da ima društvo evidentiranih 107 slovenskih družin, ki imajo okoli 300 članov. V večini primerov gre za mešane zakone in se v redkih družinah doma pogovarjajo slovensko. Vzpodbudno pa je, da so se začeli mladi zavedati svojih korenin in obiskujejo tečaj slovenščine. Rečeno je bilo tudi, da je potrebno vključiti v društvo mlade, ki so se priselili v Budimpešto ali tukaj študirajo in za društvo morda niti ne vedo.

Prostori Slovenske manjšinske samouprave so v ulici Rumbach Sebestyén 6, ki je v sedmem budimpeštanskem okrožju. Za njihovo opremljenost so poskrbela tudi slovenska podjetja, ki imajo predstavništva v Budimpešti. Tukaj lahko gostujejo predvsem manjše kulturne skupine. Po vsej verjetnosti bo tukaj kmalu pel slovenski oktet iz avstrijske Koroške. Tukaj so že nastopale porabske kulturne skupine. Prostori pa so pre-majhni za nastop folklornih skupin.

Prešerna za slovensko in Sándorja Petőfija za madžarsko kulturo. Recitala je tudi Darinka Zorec, program pa je povezovala v domači govornici Estera Pleša. Program je bil izveden dvojezično. V imenu Slovenije je pozdravil navzoče podpredsednik državnega zbora Andrej Gerenčer. Družabno srečanje je bilo primerno za obujanje spominov na otroštvo, ki so ga mnogi preživeli v Porabju. In slišati je

Pogovor o problematiki Slovencev, živečih v Budimpešti, so se udeležili: podpredsednik Državnega zbora R Slovenije Andrej Gerenčer (prvi z leve), slovenska veleposlanica na Madžarskem gospa Ida Močivnik in Geza Bačić, ki je v Sloveniji zadolžen za manjšinsko problematiko. Foto: F.Š.

Navzoči so bili: podpredsednik Državnega zbora Republike Slovenije Andrej Gerenčer, slovenska veleposlanica na Madžarskem gospa Ida Močivnik in Geza Bačić, ki je zadolžen pri slovenski vladi za manjšinsko problematiko. Pogovarjali so se o delu Slovenskega društva v Budimpešti, ki mu predseduje Irena Pavlič, in Slovenske manjšinske samouprave, katere predsednik je Ferenc Kranjec. Čutiti je bilo zadovoljstvo, ker se lahko Slovenci srečujejo že dve leti v lastnih prostorih. Prej so morali gostovati pri sorodnih društvih. Prostori Slovenske manjšinske samouprave so lepo opremljeni in je bilo v njih organiziranih že devet lepo obiskanih kulturnih prireditiv. Zidove že nekaj časa krasi slika Sobočanca Ernesta Brensbergerja.

Za tokratni kulturni program je poskrbelo Društvo upokojencev iz Murske Sobotice pod vodstvom predsednika gospoda Jožeta Vilda. Navdušil je društveni kvartet pod vodstvom Aleksandra Vlaja. Pel je slovenske, porabske in prek-

V sredini posnetka je Irena Pavlič, predsednica Slovenskega društva v Budimpešti. Ob njej sedi Jože Vild, predsednik Društva upokojencev iz Murske Sobotice, ki je tudi sodeloval v kulturnem programu. Foto: F.Š.

Na prireditvi je pel kvartet Društva upokojencev iz Murske Sobotice. Foto: F.Š.

Predstavnike Slovencev v Budimpešti, navzoča slovenska politika in nastopajoče na kulturni prireditvi je sprejela slovenska veleposlanica Ida Močivnik. Tudi ob tej priložnosti se je rodila marsikatera misel v dobrobit slovenstva.

Naslednjega dne je sledil ogled

Budimpešte, ki se je končal z obiskom slovenskega rojaka Karolya Vidonje. Rodil se je v Rogaševcih v družini, ki so ji po domače rekli Rezlašovi. Redko ima priložnost govoriti "po naše" in mu je to srečanje veliko pomenilo.

Franček Štefanec

Foto: Kaczmarek Zoltán

Sombotel, 27. februara. Telko lüstva (bilau jji je kauli 80), kelko se je zbralo v Somboteli, gda so držali slovenski kulturni svetek, bi po naši porabski vasnicaj tō težko vkūper prišlo. Program je organiziralo Kulturno društvo Avgust Pavel, štero so nej dugo nazaj ustanovili v Somboteli. O Prešerni - kak najvejšom slovenskom pesniki - pa kulturi je gučala Marija Kozar. Po tistim so pa udeleženci leko poglednili pa sami sprokali, kak trbej rauže redti iz papira. Naše porabske ženske (Helga, Ema pa Ana) so kuman zandolejle pomagati pa tomačiti. Na konci je Korpič Laci s svojo harmoniko pripravo lidi, ka so malo spejali tō.

Kak smo od vodstva društva zvedli, med svojimi programi bi radi meli slovensko mešo, se povezali s Cankovo, gde se je A. Pavel narauo.

Štenjé

SLOVENSKI PISATEU V ITALIJI

1956) o malomi slovenskomi narodi, o Slovencej v italijanskem varaši Trieszte/Trst. Kisnej je piso romane (regény). Najbole eričniva sta *Senčni ples* i roman *V Sibilinem vetru*. Zadnji je zgodovinski roman iz 2. stoletja, časov rimskoga cesarstva. Glavni junak od barbarstva pride do krščanstva, štero je največša vrednota (érték) za pisatela Alojza Rebulo tó.

V knjigaj *Senčni ples* (1960) piše Rebula o življenji tisti Slovencev, šteri z vesi pridejo v veuki varaš Trst i tam se vónavjijo. Žmetno se cüzemejo varaškoma življenji, pa toma, ka Slovenci pa Italijange včasih ne morejo vöpriti eden z drugim.

V našom odlomki (részet) škonik spitava v šauli deklučino o jeziki prvoga slovenskoga pisatela Primoža Trubara:

Alojz Rebula (1924) je odo v gimnazijo v Italiji, na univerzo v Ljubljani, doktoriro pa v Rimi. Živi v slovenski vesnici Opčine pri Trsti v Italiji. L. 1995 je daubo Prešernovo nagrado.

Alojz Rebula je začno pisati v slovenskom, italijanskom i latinskem jeziki, kisnej je piso samo slovenski.

Sprvoga je piso novele (*Vinograd rimske cesarice*

„Toda Kandor je bil že nervozen. Skozi okno je pogledal goloba: bil je še tam, brusil si je perut. Obrnil se je: že ni več govoril dekletu; prepustil se je domisllici, ki naj ga za hip iztrže iz prirejene stanovanjske sobe kakor zaboj.

– V tem, da je naš jezik tako mlad, da je prišel v knjigo tako rekoč iz hleva in s polja, je njegova dragocenost. Neizrabljen je še, kakor denar, še svež od kovnice. Zato ne prenese napihnenosti in blufa. Težje je lagati v slovenščini. Si se ti sploh kaj učila?

– Sem – je reklo dekle, ko da odbija žalitev.

Nova snov, to je bil papir, odstavki, ki jih je znal na pamet, šolsko utrjen program pač. Nato, ko da se je nekaj zgodilo: zazvonilo je. „

Marija Kozar

Člani državnih manjšinskih samouprav so prejeli poverljivo pismo 20. februarja v budimpeštanskem parlamentu.

Vsigidar srmacke, dapa dun veseli (2)

Mojo deklinštvo

Gda sam šaulo vözopojdla, sam 15 lejt stara bila. Štere so k mena vrstniki bile, smo se že za dejkle držale, dapa po pravoy pravici smo eštje vsi mlajši bili. Rauža eden cajt raste, bomblik dobi, bomblik se pomalek vöodpre, cvete pa z njega lejpa rauža grata. Bile smo štiri padaškinje, ka smo vküp ojdle. Pri sausedom je služila edna dejkla. Z Gorenjoga Senika je bila iz vólke držine. Najstarejšo so služit poslali, ka je držini nika dun na pomauč bila. Ona mi je bila najbliže, edna drugoy sva vse pravle. Držina, gde je služila, je bogata bila, konje so meli pa dosta grünta. Samo po nedelaj je mejla fraj. V vesi dosti prilike za zabavo (szórakozás) nej bilau.

Majuša, gda so večernice bile, smo se šetale ta notri do pošitje in smo lepau spejvale. Gda smo nazaj domau šle, smo si za bregaum, gde je edna velka loška grúška bila, dolasedle, tada le popejvale pa si pripovedjale. Večer je brz odleto, paštjile smo se spat titi, na drudji den je trbelo rano staniti pa pomagati starišom.

V našoy vesi so dve krčme bile, Vajda pa Lang krčma. Tam smo samo po nedelaj držali bal. Največkrat so bal meli fajbekerger (gasilci). Dejkle smo v iži kaulek pri stanej stale, ledjeni so prišli pa so nas zvali plesat. Ciganjska banda je igrala, z goslinom Hacko, z bajsom (kravov) Viktos, Pepedli pa s cingoli. Gda so notra vrezali, čleki je srce trifart več bilo, kak bi trbelo. Smo plesali pa smo se veselili, če smo gli srmacke bili. Dja sam ranč cipele nej mejla, ka bi si je gorobüla, bausa sam plesala. Dapa tau se je nika nej štelu. Nejsam si pamet trla, če de se stoj smejaui z mene. Te smo takšen svejt živali.

Bili so bogatci tó, depa dosta več srmakov je bilau v vesi. Srmacke je vsikši vöponüco. Dostafart smo mogli delati za šticali segnjenoga mlejka ali za drvenčico krunčov.

Na fašenek so že podnevi igrali v krčmej. Te so starci šli, s sebov so nesli fanke, ka so je predpodnevom spekli pa malo mesa pa krüja. Jeli so, pili pa

plesali. Plesali so za dugi len. Steri je prej više skočo, tistomi je tisto leto vekši len zraso. Večer smo pa te mi, mladina šli plesat. Mati so mi črejavle dali, ka vzima sam dun nej mogla bausa titi. Ples je samo do polnoči držo, v srejdo je že pepelnica bila, post se je začno. Na mali fašenek so bajs pokapali (bógótemetés). Ciganji so vküp prišli, so igrali pa popejvali žalostne nautu pa so bajs "pokapali". Najoprvin so ga po tistim na vüzemski pondedlek naprej vzeli. Te je pa bijo ples zavolo veselje, ka je Jezuš od mrtvi gorstano.

Na post so vse tisto posaudo tazaprali, v šteroy so z žirom (mastjo) küjali. Post je 40 dni držo. Kloce, kašo, mlejko smo jeli. Krunče so z goštjicovi olinom malo zabeljili. Repo, ka so v bečki kvasili, so z vrnjim

mlejkom vöprtepali. Palanke so pekli, ka so je z vodauv omejsili. Te je eštje v posti ništje nej mesau küjo, pa smo zato, Bogi vala, vsi zdravi bili.

Vzimi smo perge čejsat ojdlu pa goščice lüpat. Poslušali smo, ka so starci pripovedjali, ka vse je bilau za inda svejta. Lejpe pesmi smo spejvali, bili so takši ka so na igracij (ustna harmonika) vcuj igrali. Če pa tisto nej bilau, so vzeli eden glavnjik pa papir. S tistim je tó leko lepau igro. Pa če je gli srmastvo bilau, lüstvo se je bole veselilo pa lübilu kak zdaj. Eden drugoma so nej nevoščeni bili, vsi so pomagali, če je stoj v nevaui bijo.

E. Sukič

Slobaud od Ilonke

Nazaj, nazaj v domači kraj...

Zgübili smo edno verno Slovenko, štera je že več kak štirideset lejt živala v Budimpešti. Ilona Čuk, po domačem Čukina Ica, se je rodila 1935. leta na Gorenjom Seniki. Bilo jih je šest sestric. Kak so gori zrasle in šole opravile, so šle za krüjom. Etak si je Ilonka v Budimpešti najšla delo in živala tam do smrti. Bila je vesela, če se je leko srečala z domačimi in leko kakšo rejč povedala slovenski. Rada je prišla v rojstno ves, če gli so svojo hižo odali. Ica je nej pozabila svoji korenin, znala je slovenski pa je bila ponosna na tau. Njena življenjska paut je nej bila posipana z rožami, ker je svojoga sina sama gori zranila, ga pomagala do zadnjoga dneva svojoga življenja. Rada je mejla življenje. Dugo lejt je mejla s srcem probleme. Pred dobrim letom mi je povedala: "Vejš, da bi še rada živala, ali če mo pa mogla mrejtji, bi rada pri moji starišaj počivala."

Ilonkino srce je odpovedalo 4. februara v špitalaj, njeno zadnjo željo je sestra Jolanka spunila. Domou jo je dala pripelati in v domači zemli pokopati.

Z žalostjo v srci se za(h)valujemo vsej žlati, sosedom na Seniki in v Budimpešti, prijatelom in znancom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti. Posebna (h)vala g. župniki za pogrebni obred, pevkam za odpete žalostinke.

Prijateljica Vera Gašpar

OD SLOVENIJE...

Slovenija sodeluje pri reševanju kosovske krize

Slovenska diplomacija se je na pobudo generalnega sekretarja zveze NATO Javierja Solane in ameriške državne sekretarke Madeleine Albright vključila v prizadevanja za podpis mirovnega sporazuma za Kosovo. Omogočila in pripravila je delovno srečanje predsednika pogajalske skupine kosovskih Albancev v Rambouilletu Hashima Thaqija s političnim predstavnikom OVK Ademom Demačijem. V dejavnost slovenske diplomacije se je vključil tudi premier Janez Drnovšek, ki se je večkrat posvetoval z Albrightovo in Solano ter skušal s svojim osebnim prizadevanjem vplivati na pogajalce, naj odgovorno preučijo predlagane rešitve.

Bomo dočakali tudi interpelacijo o delu ministra Frleca?

Predsednik Slovenske nacionalne stranke Zmago Jelenič je predstavljal interpelacijo zoper zunanjega ministra Borisa Frleca, ki ga v enajstih točkah med drugim bremeni kršenja več členov ustave in neodgovornega ravnanja pri vodenju slovenske zunanje politike v škodo Slovenije. Interpelacija ne leti le na delo ministra Frleca, ampak na celotno zunanje ministrstvo in slovensko zunanjo politiko, katere glavni akter naj bi bil premier Janez Drnovšek. Predsednik SNS se ocenil, da je vsak slovenski zunanji minister slabši od svojega predhodnika. Interpelacijo, za katero je potrebnih vsaj deset poslanskih podpisov, so doslej podpisali le trije poslanci SNS.

Papež sprejel slovenskega nadškofa

Slovenski nadškof dr. Franc Rode je v četrtek, 4. marca, v Rimu na simpoziju, imenovanem Evropa pred izzivi tretjega tisočletja imel predavanje z naslovom Izzivi velike Evrope. Ob tej priložnosti je papež Janez Pavel II. slovenskega nadškofa sprejel v zasebno avdienco. Nadškof Rode se je srečal tudi z državnim vatikanskim tajnikom kardinalom Angelom Sodanom ter se z njim pogovarjal o položaju katoliške cerkve v Sloveniji.

NémarKejp (12)

RULETA

*Čri caš aš čouki t bičunu yurju?
Esp bdr dr eoós u mse, o cozlo?*

Če stoj misli, ka se mi je zmejšalo, skor istino má. Če rejsan se je nika drugoga nej zgodilo, liki samo tau, ka sam lagvo gor dau prste na tipke (billentyük). Od prave litere na računalniki ali mašini za druknivanje eno na levo. V drugom redejeno na pravo (č-č, š-š, ž-ž).

Češki pisateu Hrabal je v slednjom cašti svojoga žitka tó dostakrat tak piso, zato so mogli pogledniti, v šteri kraj so se ma prsti tápočusnili?

Franjo Tuđman je prej med bojnov sam dau strejlani na Šibenik, ka bi naj s tem tó leko šinfo „četnike“ (Srbe). En den prva, kak je un ušo v té rovački varaš na kampaño, gde je v svojom guči pravo, ka če voditelje mesta (nej so bili v Tuđmanovi partiji) ne morejo red držati, vej te njegvi političari, če nji voodeberejo, naredijo red.

Na Vogrskom so zagnali velki kraval, ka so v nikšo bautino okno vódjali majco (polo) od največkšoga madžarskoga fubalista Ocsina Puskása, v šteri je s svojimi kolejarji svetovno prvenstvo gvino v 50. lejtar. Strašen škandal je biu za toga volo, ka je na tisti sraciji Rakosina redeča zvezda gor!... 13. februara je v Budimpešti vkuper prišlo več stau neofašistov iz pau Evrope pa so lepše materalni na grad kak hitlerjanci 15. oktobra 1944. Drli so se kak svoj cajt mali bodjúsosa, z rokami ranč tak plajutali, policaji pa so je sprjavali kak laufarski psauvge mesarske kaula, pa noge stiskavali, ka naj jim ger cikna ne vujde... Madžarski zakoni so prej takši, ka ne smejo govdati plešive hitlerjance... Vej so Kurde v Pešti, šteri po cejlom svejti djaucejo za svojo domovino - kak so Madžari djaukai po cejlom svejti 1956-ogaleta - dobro namazali s svojimi gumibotami, ka si zaponijo Budimpešto...

Austrjici ne pistijo madžarske (Nato) tanke prej njino državo na Nato probo v Italijo, ka bi s tem prej izgibili svojo neodvisnost (fuggelenség). Čudno, gda so Nato helikopteri rešivali turiste iz lavine na Tirolskom pa Vorarlbergi, so se nej bodjali za svojo svobodo. Ovak pa se iz toga tó vidi, kakši tupaške so pri Nato, ka so Slovenijo vónjali iz prvoga kroga. Najvišša borovija na Vogrskom je osaudila, ka je televizija RTL Klub po švindlariji (milijarde) prišla do frekvence. Voditeu ORT (té porabskim Slovencam obečava že več lejt radijsko frekvenco) pa pravi, ka so uni nika lagvoga nej naredili.

Srbski ministrski podpredsednik Šešelj je v nikšom televizijskom programu pravi, ka je albanski problem na Kosovom tak trbej rejšiti, ka je trbej vzeti eno ridjavo žlico pa z njav vópoškerabati oči vsem Albancom...

Samo naj ruska ruleta nede mujs za vsakšoga? Merikanarski predsednik Andrew Johnson, prva kak je mrau, si je za svojo škrinjo dau narediti takši vankiš, šteri je biu kak kopija merikanarske ustave (alkotmány)...

Što vse se špila z našimi žitki?

Posnetek in besedilo: Franček Mukič

Pismo iz Sobote

SKUZE

Slovenija toči skuze, tak, ka pomali Mura vófrtrgne svoje bregé. Slovenske ženske djuucejo, tak, ka ranč do jeseni nej trbej deža. Moja tašča Regina, trno čedna ženska, bi s skuzami leko napunila sedem škafov, njene sousidica in najboukša pajdašica Rozina pa ške dvanajst kuj. Telko vodé je steklo pa ške teče zavolo edne ženske. Zové se Kasandra. Pou leta so jo leko gledali po teveni, zdaj pa se je vse vkuper skončalo in vse tiste skuze, ka so ji ženske nej ta zdjoukale, gda so jo gledale, so te zdaj na kraji vóvdarila. Ranč tak je bilou, gda je doj s televizije odšla Esmeralda. Te je tak vóvidlo, ka pri nas ženske nigdar več nedo djoukale, ka so se njim oči vse vóposušile. Dapa, ne! Kasandra je tó telko vrejnda, ka skuz za njou ne smej sfaliti.

Sto vej, kak dugo do naše ženske ojidle kouli z rdejčimi pa skuznatimi očami? Dobro bi bilou, ka s tem enjajo prva, kak de začo iti tisti aprilski dež. Ka če se té sprtolejni dež pa té skuze vkuper vlijejo, te znan več nemo kouli ojldi, liki plavali.

Pri nas doma tak ali ovak že bole plavamo, kak pa ojdim. Tam v izi stida siele moja tašča Regina, trno čedna ženska, in njena sousidica in najboukša pajdašica Rozina. Gda se je tistoga večera Kasandra skončala, te sta začale traubiti, ka san si brodo, ka ger gori pa ka so gasilci prišli. Enjati sta tam kouli pounouči. Drugi den vgojno so te tou slejtnjo Kasandro ponavljali in že so palik gasilci lejlati po naši kuči. Rozina je od žalosti kuman najšla nazaj domou.

Ge sam si brodo, ka je takša žalost samo pri nas doma, dapa ne! Pridem vgojno in krcmou, ka se zbidim z nekšno kavo. Kakša kava? Čista solena voda. Kólnarca je skujala kavo, pa gda mi jo je do stola prinesla, je šalico napunila s skuzami, ka je vse prej teklo. Pito sam jo, če žaliva, če njoj je mrou stoj od žlate. Nika je nej prajla, samo ške bole je začala djoukati. Na, te mi je kólnar tam za šankom pravo, ka njoj je mrla Kasandra. Idem v bauto, ka za držino krúj pa mlejko kúpim pa ne morem nut. Sinjavam dverti, rivlen, te pa li vpamet vzemen, ka na dveraj neka piše. Pisalo je: Zavole žalúvanje za Kasandro de bauta tri dni zaprejta.

Če človek dé po Soboti, včas vidi, gde je kakša ženska šla. Na asfalti se genau vidi, zato, ka je vse mouro. Nešterne tak bridke skuze točijo, ka asfalt vse vózgrizejo. Vej pomali mo mi moški tó začali djoukati. Zavolo Kasandre, ka se razmejmo. Tou pa zato, ka smo te bar edno vóro na den mer meli, gda so ženske siede pred televizijo. Zdaj pa moramo ranč v tistoj minuti, gda se je Kasandra začala, za ženskami gore brisati skuze, gda zaman gledajo v vgasnjeno televizijo.

Miki

Spremljajte televizijsko oddajo SLOVENSKI UTRINKI

vsaki drugi torek ob 16.00 na

1. programu madžarske televizije.

Naslednja oddaja bo v torek,

16. marca 1999.

Ponovitev v soboto, 20. marca,

ob 8.45, na 2. programu.

Blajžena duša ste, Margit "neni"

... DO
MADŽARSKE

Prireditve

13. februara so senički mlajši z lutkami pa gledališka družina Nindrik-Indrik v Sakalovca špilali. Lüstvo je bilau pauradno, kak ovak vsigdar. Depa té den je dojn nika več pomejno tistim starejšim, steri so notastanili v društvo penzionistov. Gda so drudji domau odšli, oni so kaulek stolov ostali kak ena velka družina. Lepau so je podvorili - z nami vred - oni so se pa pogučavali, plesali, če so si že fudaša (Pityu Makoš) tu sprajli. Ništje nej emo silo domau titi. Dobro je bilau med njimi biti, njivo karažnost videti. Nisterni so se pogučavali vogrski, drudji nemški, tretji pa žmano po slovenski. Kak sam gledala tau veliko družino, sam vidla, ka se med njimi ena ženska tak flajсно vrti, kak eštja 20 lejt stara dekla nej. Do vsakšoga je ušla, se je veselo pogučavala pa brigala zatau, naj vsakši zadovolen bau. Tau pa zatok, ka je Margit neni (Makos Ferencé) sprajla vtjüper tau lüstvo pa ona vodi društvo penzionistov.

Kak ste prišli do toga, ka sakalavske penzioniste vtjüper spravite v eno veliko družino?

"Gnauk davnik je od toga že bilo gunc. Zdj, gda so za župana znauvič Črenko Tonina izvolili, me je trno proso, naj dun vtjüpspravim tau lüstvo. Po cejlj vesi sam kaulek ojdla, k sakšomi sam išla, steri je že v penziji pa sam taprajla, ka bi radi napravili v vesi za njij. Vej sam pa dosta lüstva vtjüppobrala, 70 mi je obečalo, ka nota stane v društvo. Tak vejš, ka brezi pejnaz nika ne moraš napraviti. Gda smo meli djilejš, smo se tak zguncčali, ka mo na mejsac 100 forintov plačüvali nota. Na, gda je trbelo plačüvati, te je dosta lüstva nazaj stauipilo. Takšo sam čüjla, ka prej oni nedo drugoma pejnaze davali pa asekd delali, nisterni pa nevolu majo z enim-drudjim. Tak vejš, kak dé tau, tau je vsenakrajti tak.

Kak ste prišli do toga, ka sakalavske penzioniste vtjüper spravite v eno veliko družino?

"Gnauk davnik je od toga že bilo gunc. Zdj, gda so za župana znauvič Črenko Tonina izvolili, me je trno proso, naj dun vtjüpspravim tau lüstvo. Po cejlj vesi sam kaulek ojdla, k sakšomi sam išla, steri je že v penziji pa sam taprajla, ka bi radi napravili v vesi za njij. Vej sam pa dosta lüstva vtjüppobrala, 70 mi je obečalo, ka nota stane v društvo. Tak vejš, ka brezi pejnaz nika ne moraš napraviti. Gda smo meli djilejš, smo se tak zguncčali, ka mo na mejsac 100 forintov plačüvali nota. Na, gda je trbelo plačüvati, te je dosta lüstva nazaj stauipilo. Takšo sam čüjla, ka prej oni nedo drugoma pejnaze davali pa asekd delali, nisterni pa nevolu majo z enim-drudjim. Tak vejš, kak dé tau, tau je vsenakrajti tak.

Na, etak nas je do tejamau 39, depa štja dje par lidi, steri notastauipijo. Za predsednico (elnök) so name, za balgaj-

ničara (pénztáros) pa Lajoša Nemeta odabrali. Če pa nama kaj vcuj pride - vej sva pa že nej mladiva pa nikdar nej vedeti - te pa za tau delo mamu Ano Kulčar pa Papp Jožina."

Ka za programa napelavate meti za tau lüstvo? Ka želite dosegniti?

Margit "neni" (na srejdj) so se flajсно obračali.

"Tak smo si zguncčali, ka na leto tak eno trikrat vtjüpsedemo, malo mo si pripovejdali. Leko pozovemo kakšno kulturno skupino - kak zdj, v kulturno daumi majo video kasete, tiste leko dolazašpilamo. Gnauk pa nikam štjemo titi z busom, ali se kaupat ali si kaj poglednit. Tak vejš, ka dosta kaj ne moremo, ka smo v vesi pa v vesi lüstvo nejma cajta. Gda mo od drudjim brali pejnaze, mo že bole vedli, kak stodjimo. Ka smo meli, s tistoga smo en tau pocerali na prvo srečanje. Istino, ka nam je velka pa slovenska samouprava malo tu vcuj pomagla."

Zakoj je dobro, če se domanjo lüstvo malo vtjüper dobi?

"Dja ti povejm, zakoj trbej tau. Gda smo tau prvo srečanje meli, telko lüstva mi je pravlo po tistom, ka tau nej brodilno, ka tak dobro bau, ka so že dostakrat po gostüvanja odli pa so se tak dobro nej poznali. Mi smo vsi nasmaj - Vaugri, Nemci, Ciganji, Slovenci - pa se trno lepau porazmejmo.

Prvim je ovak bilau. Po večeraj smo žlata pa sausadje vtjüper odli perdje čejst, guščice, kukarčo lüpat. Kak karažno je

bilau, popejvali smo, špajse smo delali pa se dosta pogučavali. Zdj tau več nejga. Če stoj ma guščice ali kukarčo, dve-tri babe vtjüper pridejo pa vözölüpajo. Po večeraj že ništje nikam nede."

Ka mislite, zakoj smoprišli gnesden do toga?

"Tau ti dja ne morem povedati. Dostakrat sam si že brodila, kak je tau, ka človek nejma cajta, ka bi kam išo. Dja, vejš, zdj mena na misli prišlo. Prvim so televiziona nej meli pa smo po večeraj cajt meli kama titi. Gda je post bijo, te smo doma boga molili, raužen vejneec. Depa nej pri posvejti, litji na špajati smo malo cilinder vkraj potegnili pa nam je odjen svejto. Zdj, zdj pa človek kumar čaka, naj se začne serija (sorozat), kakšen film."

Tak vejm, ka vi štja mlajše tu včite na nikšno lejpo stvar.

"Na advent sam mlajše včila vejneec rediti. Leranca Pani me je prosila, naj njim dun pokazem, kak se tau dela. Dja sam že dva dni prvin v takšnom straji bila, gospodna, ka mo pa dja s tejni mlajši tam delala. Vej so pa prej tak lagvi, ka ne more ladati z njimi. Depa vejš ka, kak sam dja ta prišla - nika ti ne lažem, tau je tak istina bila - tam je vsakši tijo grato. Nikoma nika nej trbelo povedati. Dja sam njim že vse naprej nalekla. En vejneec sam tak nesla, naj vidijo od začetka, kak se dela. Oni so tisto tak

ginau gledali. Potisim je pa vsakši svojga naredo. Drugo nej bilau čüti, teta Margit, dobro delam; meni tu pomagaj; dja tu štjem... Tak lepau so stali kaulek mena, kak cvetji pa so čakali, gda pridejo na red. Takšo si štja nej vidla. Prekj tri vöre smo napravili 17 adventski vencov. Tak mirno pa veselo sem domau išla, ka ti tau rač ne moram povedati. Zdj sva se pa že z lerencov zgučale, ka mo je gnauk pa rauže včila redti iz papira.

Če mi zdravdje dopisti, bi štja našo mladino rada vtjüper spravila. Ej pa tej že nika ne vejo. Pa če mi preminemo, ništja nika nede vedo redti. Malo bi je trbelo navčiti vöšivati, rauže, vence redti pa popejvati domanje pesmi."

Mislite, ka bi se dalo z njimi?

"Vejš, ka ti dja povejm. Gda smo mi baur vlekli, te sam dja vse mlade pozvala pomagat. Kak so oni lepau delali, kakšno volau so meli. Vse so mi napravili, ka se njim pokazala. Slejdjan večer se njim pa spekla pokaraj pa se je malo pogostila. Kak so se oni dobro poznali. Dja pa z njim vred, zatok ka so me tak lepau baugali pa mi pomagali."

Kak so mi tatica Margit pripovedjali, sam vsebola goraprišla, kelko vrejdnosti nosi njijva generacija, ka vse ne vej mlajša generacija. Kakšne lejpe spomine majo z mladi lejt, ka vse vejo napraviti, kelko lejpi domanji pesmi znajo pa kak žmano gončijo svojo domanjo rejč. Tau je vrejdnost.

Blajžena duša je tatica Margit, ka se briga tak za starce kak za mlajše pa mladino. Gvišna sam, ka bi oni vse radi navčili mladino, ka vejo. Ne vnauže se njim nika. Njim je tau veseldja. Gvišna sam, ka go zatau fejs poštuva mladina. Vü pam pa, ka sakalovski mlajši pa mladi s takšnim veseljem navčijo vse pa do tak dobri do Margit "nenina" kak oni do njij.

Klara Fodor

• V soboto, 6. marca je novoizvoljena Državna slovenska samouprava imela svoje prvo zasedanje, na katerem je izvolila svojega predsednika in predsedstvo. Predsednik samouprave je postal g. Martin Ropoš, podpredsednika pa Šandor Merkli in Ferenc Kranjec.

• 13. marca bo gostoval v Slovenskem domu v Monoštru Mešani pevski zbor Svoboda iz Trbovelj, ki že več let sodeluje z MePZ A. Pavel. Nastopa - ki se bo začel ob 18. uri - se bo udeležil tudi pevski zbor kulturnega doma v Monoštru.

• 13. marca bo nastopila Gledališka družina Nindrik-Indrik pri Svetem Juriju na Goričkem, ansambel Lacija Korpiča in ženski kvartet pa v Selu.

• Območnega srečanja lutkovnih skupin v Murski Soboti se bo udeležila Lutkovna skupina OŠ Gornji Senik.

• 20. marca bosta gostovali v Čepincih Gledališka družina Nindrik-Indrik in Lutkovna skupina z Gornjega Senika.

• 25. marca bo območno srečanje gledaliških skupin v M. Soboti, na katerem bo sodelovala tudi porabska gledališka skupina.

• 27. marca imajo v Šalamencih materinski dan, na katerem bo nastopila tudi Gledališka skupina Nindrik-Indrik s predstavo Gorana Gluviča V videoklubu.

Konferenca o logistiki

24. in 25. marca prireja Industrijski park, d.o.o. v Monoštru konferenco o logistiki s poudarkom na razvojni strategiji območij. Dvodnevne konference se bodo udeležili madžarski, slovenski in avstrijski strokovnjaki. Otvoritveni nagovor bo imel dr. Attila Chikán, minister za gospodarstvo.

Rane rane kisnau cejlijo?...

MAUŽ ROSAG ODAVO?

Koma je preminaučo srejdo malo sunce vöposinilo, 75 lejt stara Šebdjanina Mariška (Sulics Ferencné) so včasik začnili zemlau delati na najvikšom brgej v Somboteli (Olad). Pau devetoj so z doma odišli pa do paut pete na njivi trejbili. Cejli den brezi gesti pa brezi piti. Ge pa sam se zaman vüpo, ka venak kauli oböda, gda do lačni, don gor vzemejo telefon... Žilavi so, nej zaman, ka ji je žitek trde naredo. Sedem lejt so bili oženjeni s Šebdjaninim Djušinom (Jožef Dončec), gda se je nevala zgodila. Kleti bau ranč 50 lejt od toga. Eške zdaj se ne spominajo najraj tisti cajtov. Raj do okapali cejli den.

– Eške djenau vejte, kda so po vas prišli v 50. lejtaj pa so vas táodpelali?

8. juliuša 1950-oga leta. Moj mauž Djuši in brat Vendi sta vsigder nika švercala na grajnici. Te pa je gnauk velka razija bila, pa sta se prej zboldjala, zato sta v Jugoslavijo odskočila. So prišli sodacke pa so pitali, gde je mauž pa njegov brat. Ge sam pravla, ka so nikam odšli na Verico ali kam... Po tistom je bilau eške par dni, ka so nazaj prišli. Ranč smo z mašinom mlatili. Te je prišo Šakin Ódön, takši mali pojbiček je bio, pa je pravo, naj dja dem ta nutra k krčmara, k Tildiva, ka tam nakak namé čaka. Tildi pa tisti sodak meni pravita, ka naj tam bicikli tádejem, ka do uni name v Števanovce pelalali, ka do name v kasarnaj vöposlušali, pa te uni name nazaj pripelajo... Gda smo v Števanovce prišli, so me nej vödjali, liki včasik v Zalaegerszeg odpelali. Ne vejm djenau, kelko dni sam bila tam. Te mi je tisti, šteri me je vöposluššo obečo, vej mo prej v četrtek leko domau ušla, ka sam že podpisala, ka dja od toga nika ne vejm, ka zaka je moj mauž odskočo. V sredo so ma nazaj v zarko (celico) odpelali, pa gda tak vö na okno gledam, gnauk samo vidim, ka moža oča v Zalaegerszegi po dvorišči dejo... Očo so s sausadno zarko zaprli. Za dva dni so nam pravili, ka moremo v Pešt v vauzo v Markó utci, ka se tau delo tá drži. Tam smo tö bili par dni, te so nas

tadale pelali v Andrassy út 60. Tam smo te dobili takše papere, ka mo v internacijski tabor šli v Kistarcsó... Zaka tau?!... Vej pa nas je niške nej osaučo?! Mi smo nikanej naredeli?!... Uni nam prej ne zavüpajo, zato ne smejmo domau. Leko ka mo tam 6 mesecov, leko ka eno leto, vej do vidali, kak mo se ponášali...

– Kak se vam je godilo v Kistarcsó?

Vnoči so prišli po nas, v Kistarcsó so nas nutri pelali v eno dugo zamanico. Samo en sodacki köpenj (plašč) smo dobili, s tistim smo se odejvali. Z dvej ženi smo bili v eni zarki nutri. Tam smo bili dva dni, pa te so nas tagora pelali v tabor. Tam so nam gvant vse vkraj vzeli... Tam sam bila duže kak eno leto. Bluze smo mogli šivati. Vsakši zranjek je šeta bila, kak v drugaj vauzaj. Vö smo nikanej smeli titi. Eno leto me niškenej pito, zaka sam tam, ka sam naredila, čisto nikanaj... Te so me gnauk prednji pitali, zaka sam tam, pa če vejm, zaka je moj mauž odišo (disidiro), pa naj ge svojimi možej eno pismo pišem, ka te uni name domau pistijo. Dja sam pa pravila, ka dja nika nemo pisala, ka dja nika ne vejm, ka je naredo, dja za njega ne morem odgovardjati... Za en keden so pá po me prišli, ka prej mujs morem pisati!... Nemo pa nemo!... Name tau preveč bantiva, sam jim povedala, ka zavolo njegovoga dela sta dva maliva deteta ostala sama, dva maliva

siromaka moreta biti pri lückaj lidaj, dja ranč nika ne vejm od nji, ka je z njimi, zato pa dja nika nemo pisala!... Predjen mi je pravo, naj si dobro zbrodim!... Ka naj pišem, vej pa dja ne vejm, ka je un naredo!?!... Te so me odpelali v eno drugo zarko v eno klejt, noge pa roke so mi vküp zvezali, so me dola na črvau postavili, tam sam mogla dugo ležati. Te so prišli pa so me „dobro“ zbrsali...

– Te so don enjali s spitavnjom?

Dje kaj pa! Gda so tretjo paut prišli, sam pravila, ka naj povejo, ka vse trbej napisati, dja vse napišem, ka dja več tau ne morem tadale trpeti... Ka vi povejte, tau dja napišem, ka dja ovak nika ne vejm... Tak so me pelali, kak sam sama nej mogla titi... Prej naj napišem, ka se dobro počütim v

pisanjom. Leko, ka sam zavtega volo tö mogla eške dveje leti tam biti, ka sam nej vse napisala, ka so uni steli. Što vej. Vse vküper sam 39 mesecev bila rob v Kistarcsó... Oča so tö v Kistarcsó bili, depa možki so ejkstra bili...

– Ste kakše penaze tö dobili za vaše delo?

– Nikanej. Včasik smo dobili pau kile krüja, malo prpla, penaze nika. Dja sam čisto brezi filejra „domau“ prišla!... Oslaubodili smo se 21. septembra 1953-oga leta, depa domau paulek granice smo nej smeli titi. Tak smo te prišli na Rábahidvég, ka tam smo meli nikše poznanca pa žlato (Bakin Viktor). Tam smo bili tri kedne. Te so oča pravli, ka naj dja tam ostanem. Domači na Hidvégi so me tö stavljali, ka naj dja več tau ne morem tadale trpeti... Ka vi povejte, tau dja napišem, ka dja ovak nika ne vejm... Tak so me pelali, kak sam sama nej mogla titi... Prej naj napišem, ka se dobro počütim v

Kaulivrat gledam, vseposedik, gvüšno so se kam skrili... Tica so pravli, vejš Mariška, mlajše sam nej pripelala, ka so deca tak pravli, ka do uni samo tak šli, če njim več nede trbölo nazaj... Trnok sam dja ukala... Sledik sam te nutra dala prošnja, ka bi rada domau ušla mlajše poglednit. Z Rábahidvéga sam pejški v Krmadin ušla, ka mo se domau pelala.

– Mlajši so vas spoznali?

– Dja, tau ranč ne gučite! Dja sam nej spoznala mlajše!!! Nutra pridem tak k Žulini, pa gledam kaulivrat, gde je moja deca. Pojbič je 4 lejta star bio, Irenka sedem, pa te gledam, šteriva sta movjiva?... Te pa mala Irenka pravi, ka ta ženska pa vse nikak tak vögleda kak moja mama!... Mali pojbiček pa je prileto pa je me samo za rokau držo... Nikanej gučo... Štiri dni sam doma bila, pa sam vala Baugi mlajše tö s sebov pelala! Te smo že na Vép šli, ka je tam dosta Slovenov bilau, dosta takši tö kak mi, štere so nej nazaj domau pistili paulek granice. Na Vépi smo bili od 1953-oga od 1962-oga leta. Od tistoga mau pa v Somboteli živémo. Ge pa mlajši smo sami ižo zidali. L.1971 sam se omaužili v dovcom Ferencm Šuličom z G. Sinika. Eno leto je falilo, ka bi zadobila srebrno gostüvanje.

– Te ste vi tistoga ipa rejsan nej znali, ka do vaš prvi mauž disidirali?

– Nej, ka če bi znala, bi ga gvüšno nej pistila! Mauž je najprva na Slavsko odišo, od tistec pa v Meriko. Vej je že mrau v 70. lejtaj... Dja bi zato v Kistarcsó tátrpejla, če bi doma pri lücki lidaj nej mlajše mejla!... Strašno je bilau!

Mala tarcsa (Kistarcsa) – velka tarča za nežužno trplenje mlade držine.

Francek Mukič

Vozajek: Šebdjanina Mariška pa drugi mauž (že tö pokojni) F. Šulic, na srejdi: hči Irenka od prvoga moža, naprej: vnük Gábor

Kistarcsó, deca prej vsakši mejsec pride k nam na ogled (tau tö nej istina bila)... Te pa prej naj napišem, ka sam dja vedela, ka je un rosag odavo... Dje tau gnauk buma nej istina! Dja sam tau nikanej vedela, zato toga ne morem napisati, ka je nej istina! Te vi name k steni tö leko postavite pa me tastrlite! Dja za njega ne morem odgovardjati!... Eške parkrat so me matrali s tem

trbej, tak dja ne morem... Gda smo s Kistarcsó „domau“ prišli, te smo se s poznanci (Šebjanin Vendi) srečali v Somboteli na panaufi. Pa tistoma pravim, ka naj Žulina tetica, gde so mlajši bili, pripelala mlajše na Hidvég, ka bi je dja strašno rada videla... Gda gnauk „domau“ pridem, mi Viktor pravi, brž poj, ka je pri nas tetica Sida! Dem pa gledam, dje gde so pa mlajši!?!...

OTROŠKI

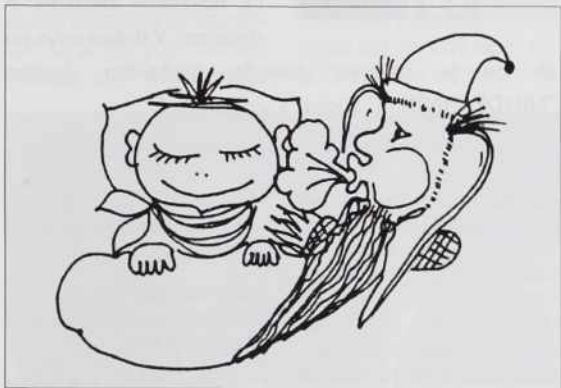
Milivoj M. Roš

Vrastvo škrate Babilona

Vsikši beteg mine in mino je beteg škrate Babilona tō. Najveksa nevoula pri vsem tem pa je bila, ka je cejli čas, gda ga je kūjala vročina (láz) biu čistak sam. Leko si broдите, kak se njemi je te betežen čas pomali vlejko. Ali beteg je taodišo, najo se je friškoga lufta in zdaj je že palik leko leito do roura do roura. Zato pa, ka je tak sam biu, je želō kouli sebe dosta lidi. Dosta lidi pa je v varaši. Tak se je znajšo v velikom varaši. Vcejlak srečen je zdaj tam zganjo svoje norije - škratarije: autonom je vō iz gumijov spiščavo luft, peki je presoulo testou za krūj, v fabriki je elek-

Kakšo vrastvo naj si vōzbrodi, ka malomi Pišteki pomore v tom betegi? Dugičas pa beteg, tou je neka najujšoga! Stau je tak kre postela pa gledō, kak ga kūja vročina in kak se obrača es pa ta in kak se njemi dugičas tam ta vleče. Vej pa škrat Babilon ne more biti škrat, če si brz neka vō ne zbrodi. Rejsan je nej dugo brodo. Čistak ta do Pištinove vūje se je prigno in njemi fudno nut v vūjo žuto sapo, stera je gučala: *-Aj se nigdar ne zgodi, ka te dugičas mori.*

Tak nagnouk je pojbič zaspo in žuta sapa ga je v senjaj odpelala ta daleč v Afriko,

triko doj zakapčo, policaji je cipele skriu, krčmari naredo kiselo vino in vse takšo naredo, ka se toga dneva tam v tistom varaši ške zdaj spoumnijo. Znajšo se je v enoj velkōj kuči tō. Dosta držin v njoj živē. Tam je v enoj kūnji škeu na pipi (csap) vōminiti vročo pa mrzlo vodu. Ranč se je k deli spravo, kda čuje, ka je neške doma. Pogledne ta v edno sobo in tam zagledne maloga Pištana. Deset lejt star pojbič je ležo v posteli, cejli v gunje nut zamotani. Betežen Pišti je biu čistak sam doma, od betegana in dugoga časa njemi je že vse višē prišlo. Škrat Babilon se je ške trno dobro spoumno, kak njemi je bilou, gda je un betežen biu.

-Stou prekouli in ške edna kcuj, vej si pa mali ne more pomagati, če sta mama pa oča v službi!

grato je Tarzan. Znau se je zgučavati v vsemi živalami, od tam je pognau vse lagve lidi, steri so ji lovili in emo je čistak svojo opico. Dugo je senjo in gda se je zbuđo, je bilou že malo boukše.

Škrat Babilon pa je stau kre maloga Pišteka ške dale, kda sta stariša že tō bila doma. Kak je vido, ka njemi je že vse višē, je že palik v Pištinovo vūjo pūsto žuto sapo. Gde vse je nej ojdo mali betežnik? Nut v Rabi se je lovju z ribami, ojdo je z raketof na Mejsec, kak policaj je zgrabo najvekše lopove, na morji pa emo najvekši šift. Od vsega toga je beteg trno brz ta odišo. Mama pa ata sta čudno gledala svojga sina, kak je za tri dni že skur zdrav bio. Čuđivala sta se pa čuđivala, Pišteka pa se je zdravo smejau in si brodo na svoje senje. Ka pa škrat Babilon? Čistak nika. Skočo je skouzi okno in šou iskrat druge mlajše, steri so betežni in njim je dugičas.

Mesec februar

V mesecu februarju je več zanimivih dni, ki se jih držijo tudi ljudske vremenske napovedi.

2. februar - svečnica: Če ta dan sije sonce in medved, ki pride iz svojega brloga, vidi svojo senco, se vrne v brlog. To se pravi, da bo še 40 dni mrzlo.

14. februar - Matjaž: Če Matjaž najde led, ga "stere", če ne, ga naredi.

17. februar - pepelnica: konec pusta, začetek velikega posta

19. februar - Suzana: Če se ta dan oglasi škranček, je blizu pomlad.

Balaž Bajzek 4.r.,
OŠ G. Senik

Pust

Pust je čas mask in veselic, otroci in odrasli se našemijo. Skrivajo se za maskami in hodijo po ulicah, pokopavajo zimo. Pri nas v vasi hodijo "fašenek in Lenka pa fudaške".

Igrajo na harmoniko, pojejo, plešejo z domačini "za kusto repo in dugi len", se veselijo. Za dar dobijo "krofline", malo pijače in denar za "špricer".

Tudi pri nas na šoli je bil pustni karneval. Vsi otroci smo se našemili pa tudi naši učitelji. Karneval je bil v kulturnem domu. Oblečeni v maskah smo hodili okrog v dvorani, komisijska pa je ocenila najboljše maske. Po nastopu je bil disko. Dobro smo se počutili.

Po pustu se začne post.

Klaudija Lazar 6.r.,
OŠ G. Senik

Brezi straja nega straja

KOTIČEK

Naša lutkovna skupina se je naučila novo igrico s tem naslovom. Avtor igre je naš Miki. Letos igra 11 učencev. Postali smo dobra skupina, prijetno je delati skupaj.

7. februarja je bila naša premiera v Slovenskem domu. Takrat je bil slovenski kulturni praznik pa tudi blagoslovitev nove stavbe. Nastopili smo pred veliko publiko, zelo so nam ploskali. Mislim, da se je dobro posrečil ta naš prvi nastop.

13. smo bili v Sakalovcih. Razen starejših, ki so jih tudi tisti dan pozdravili in lepo pogostili, so nas pogledali tudi mlajši. Bili so veseli, da smo jih obiskali.

21., v nedeljo, smo se predstavili domači publiko na Gornjem Seniku. Folklorna skupina pa je plesala svoje nove plesse. Spoznali smo tudi "Rožiko" v predstavi skupine iz Trdkove. Ta popoldan smo se zelo dobro počutili.

Dobro je gledati, kako se smeje publika, kako navdušeno ploskajo in še posebej, če pri tem tudi mi sami sodelujemo. 6. marca se odpravljamo v Slovensko ves, 17. marca pa nas čaka srečanje lutkovnih skupin v Murski Soboti. Hvaležni smo za organizacijo, s pomočjo katere se uresničujemo naši nastopi. Moram povedati tudi to, da z vsakim nastopom raste naša volja in navdušenost za igro ter za slovensko besedo.

V imenu lutkovne skupine

Beata Bajzek

OŠ G. Senik

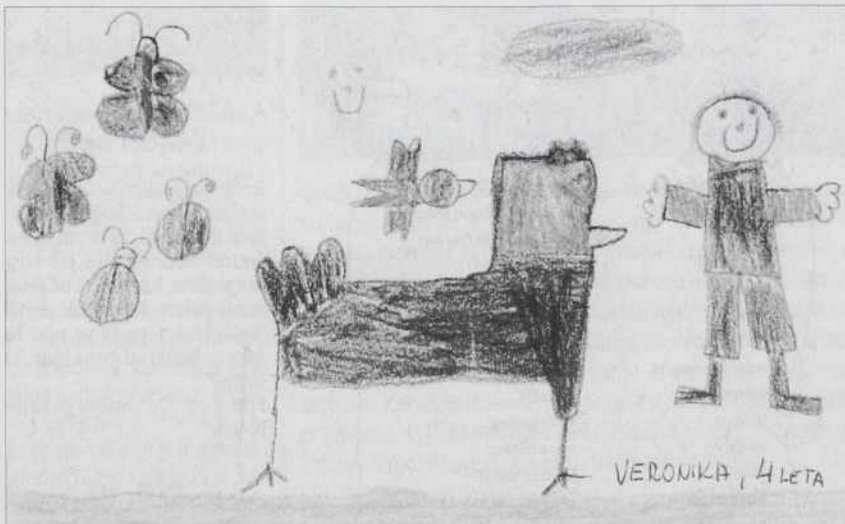
Pletenje cvetic

16. in 17. februarja sva s prijateljico imeli možnost preživeti dva dni na osnovni šoli Kuzma. Ta teden so v Sloveniji zimske počitnice, ampak nekaj učencev iz Kuzme, nekaj učiteljev pa teta Helga in teta Ema z Gornjega Senika pa tudi medve smo se zbrali na šoli in smo se naučili, kako se delajo cvetlice iz papirja. Bilo je 25 udeležencev. Zelo lepo so nas sprejeli, naučili smo se zvijati nagelj, vrtnico, narciso, marjetico. To znanje bova predali tudi najinim sošolcem.

Hitro sta minila ta dva dneva. Za zaključek so nam organizirali humorističen program. Prijetno je bilo. Dobili sva nove prijatelje. Hvala vsem organizatorjem za možnost, posebej hvala Emi Vogrinčič in Helgi Škaper za navdušeno in čudovito delo.

Beata Bajzek in Melinda Čato

OŠ G. Senik

"UJEMIMO SVOJE SANJE"

V Porabju smo počastili dan žena z otvoritvijo razstave prof. Evgena Titana z naslovom "Ujemimo svoje sanje".

Nastopil je pevski zbor Radenske pod vodstvom Tomaža Kuharja. Zbor je s svojim lepim petjem olepšal nedeljsko popoldne navzočim ženskam in materam. V dobro voljo pa

jih pa je spravila domača gledališka skupina "NINDRIK-INDRIK" z igrjo "V videoklubu".

ZA SMEJ

Velki kvar

Lujzek je etognauk v Varaša srečo svojga najbaukšoga pa-daša iz Stevanovec, našoga Karčina, pa ma etak pravo: "Čujem, da ti je ram doj zgoro pa ti je vse vesnilo."

Karči pa: "Buma, tak je. Doj mi je zgorejla hiša, cejlo pohištvo, pejnazge, gvant, samo se je žena rejšila."

Lujzek pa: "Kakši kvar, kakši kvar..."

Bojati se?

Robi pa Franci se etognauk srečata v varaškom Slovenskom daumi. Začneta piti, eden špricer za drugim pa tak fejst not prideta, ka začneta od svoji ženaj gučati. Robi etak pravi: "Vejš, Franci, ge se pa zdaj že nika ne bojim od svoje žene. Ti tū nej?"

Franci pa: "Od tvoje se ge tū ne bojim."

No, ja

Ana je že dugo nej zadovolna s Hugonom, steri že več kak pet lejt odži za njauv. Ana etak pravi

Hugoni: "Hugo, najbaukše baude, če se müva laučiva, prosim te, ne odi več za menov. Nej sam tau dobila od tebe, ka sam čakala."

Hugo pa: "Leko, ka si ti nej dobila od mene, ka bi čakala, liki ge sam pa tau tū dobiu od tebe, ka sam nej čako."

Gnešnja statistika

Ödön pita Pištaka: "Kelko (h)lač si emo pred desetimi lejtami?"

Pištak: "Šest (h)lač sam emo." "Pa iz kakšoga platna so bile," pita Ödön.

"Kakšoga, kakšoga," pravi Pištak, "vej pa s čistoga kangarna." "Pa letos kelko (h)lač maš?"

"Dvej," pravi Pištak.

"Pa s koj?" pita Ödön.

"Iz tisti šest," pravi Pištak.

Dirigentka

Lani, gda je senički pevski zbor držo svoj 60. jubilej, je naš mali Anton tū prišo koncert poslušat s svojov materjov.

Kak etak dirigentka tam pred zborom z rokami majuče, mali Anton etak pita svojo mater: "Mati, zakoj pa ta ženska postaršuje tau lüstvo, steri popejvajo?"

Mati pa: "Kaj bi je pa postaršovala, vej jim pa samo dirigera."

Mali Anton pa: "Nej, nej mati. Če bi jim samo dirigerala, te bi se ja nej tak drli."

I. Barber

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak drugi četrtke

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič
Naslov uredništva: H-9970
Monošter, Deák Ferenc út 17,
p.p. 77, tel.: 94/380-767

Tisk:
SOLIDARNOST D.D.
Arhitekta Novaka 4
9000 Murska Sobota
Slovenija

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-715/93 mb z dne 3.11.1993, se časopis PORABJE uvršča med proizvode, od katerih se plačuje davek od prometa proizvodov po 13. točki tarife 3. zakona o prometnem davku (Ur. list RS, št. 4/92).
ISSN 12187062

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine